Ministerie van Defensie

Jaarplan 2023
Inspectie Militaire Gezondheidszorg

Colofon

Inspectie Militaire Gezondheidszorg

Adres
De Zwaluwenberg, gebouw 2
Utrechtseweg 225-D2
1213 TR Hilversum
088 9566322

Postadres
Postbus 155
1230 AD Loosdrecht
MPC 51R

https://intranet.mindef.nl/bs_2021/Directies/IMG/Index.aspx

Datum
November 2022

Inhoudsopgave

Voorwoord 4

1 Over de IMG 5

2 Geplande activiteiten 2023 6

2.1 Doorontwikkeling IMG *6*

2.2 Toezichtactiviteiten *6*

2.3 Ongeplande toezichtactiviteiten *8*

3 Bijlage 9

3.1 Afkortingen *9*

Voorwoord

Een nieuwe IMG, een nieuwe koers.

Ontwikkelingen binnen en buiten Defensie vragen om een nieuwe richting van de Inspectie Militaire Gezondheidszorg (IMG). De komst van de Wet op de rijksinspecties, het beter positioneren van toezicht in de driehoek 'beleid, uitvoering, toezicht', de uitwerking van de Defensienota 2022 en innovatie binnen het toezichtdomein: het zijn ontwikkelingen waar wij als IMG op in willen haken om de effectiviteit van ons toezicht te vergroten.

We zijn in de eerste 100 dagen na mijn aantreden voortvarend van start gegaan en hebben al belangrijke stappen gezet. Als eerste zijn we gestart met een reorganisatie. De huidige capaciteit is namelijk onvoldoende om een goede invulling te geven aan de ontwikkelingen, daarnaast willen we het toezicht in onze domeinen doorontwikkelen. Deze domeinen hebben we herschreven, evenals onze missie, visie en strategie. Ook onze werkwijze verandert: 'leren en verbeteren' staat voorop. We gaan meer naar systeemtoezicht en herzien onze methodes om onze kwaliteit en effectiviteit te vergroten.

Ons nieuwe jaarplan past bij deze ontwikkelingen. U leest over het waarborgen van goede zorg binnen Defensie, onze nieuwe wijze van toezicht bij het Eerstelijns Gezondheidszorg Bedrijf (EGB) en de Defensie Tandheelkundige Dienst (DTD) en over het toezicht naar de voorkant bij de invoering van het nieuwe operationele normenkader. Daarnaast leest u over onze rol bij de ontwikkelingen van gezondheidsmonitoring, het herschrijven van de 'Aanwijzing voedselveiligheid' en over ons toezicht op de keten van nucleaire veiligheid en stralingsbescherming.

De IMG is een nieuwe koers ingeslagen: zichtbaar, transparant en in verbinding met haar omgeving. Wij zijn er voor u. De komende periode zal u daarom meer van ons horen en zien en andersom geldt: weet ons te vinden.

Brigadegeneraal M.Y. (Manon) Molenaar
Inspecteur Militaire Gezondheidszorg

1 Over de IMG

De Inspectie Militaire Gezondheidszorg (IMG) is binnen Defensie de onafhankelijke toezichthouder op het gebied van gezondheid. De IMG is een Bijzondere Organisatorische Eenheid (BOE), onder de Secretaris-Generaal (SG). De inspectie staat onder leiding van de Inspecteur Militaire Gezondheidszorg.

Goede zorg voor militairen is essentieel voor de inzetbaarheid. Zij worden immers ingezet in potentieel gevaarlijke situaties, zowel internationaal als in Nederland. Defensie beschikt daarom als enige organisatie over een eigen (militair) zorgsysteem, waar militairen verplicht gebruik van moeten maken. Deze uitzonderlijke omstandigheden vragen om professioneel en effectief toezicht van de IMG.

Onze missie is:

De IMG draagt bij aan inzetbare militairen door de gezondheid van defensiepersoneel te bewaken, beschermen, behouden en te bevorderen.

We houden toezicht binnen de volgende domeinen:

1. reguliere militaire gezondheidszorg
2. operationele militaire gezondheidszorg
3. gezondheidsbescherming
4. voedselveiligheid
5. nucleaire veiligheid en stralingsbescherming

We voeren ons toezicht uit in samenwerking met de Inspectie Gezondheidzorg en Jeugd (IGJ), de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS). Het toezicht is gebaseerd op wet- en regelgeving en de wijze van samenwerking is vastgelegd in convenanten. De toezichtstaak van de externe inspecties is in beginsel beperkt tot het Nederlandse grondgebied. De IMG voert ook toezicht uit bij extraterritoriaal optreden. We beschikken over een breed palet aan interventiemogelijkheden, van stimuleren en adviseren tot handhaving.

Samen met de andere toezichthouders van Defensie werken we aan een sterkere positie van het toezicht bij Defensie en daarmee aan een betere balans binnen de driehoek ‘beleid, uitvoering en toezicht’. Deze samenwerking krijgt vorm in het Toezichtberaad, een coördinerend overleg met de Beveiligingsautoriteit (BA), de Functionaris Gegevensbescherming (FG), het Korps Militaire Controleurs Gevaarlijke Stoffen (KMCGS), de Militaire Luchtvaart Autoriteit (MLA), de Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht (IGK) en de Inspectie Veiligheid Defensie (IVD).

De IMG is een reorganisatie gestart. Het is noodzakelijk om de kwantitatieve en kwalitatieve capaciteit van de IMG op enkele vlakken te vergroten om het toezicht in haar domeinen door te ontwikkelen en aan te sluiten bij de ontwikkelingen buiten en binnen het geneeskundig domein. Een aantal voorbeelden van deze ontwikkelingen zijn de uitwerking van de Defensienota 2022, de consequenties hiervan voor het geneeskundige domein, de ontwikkelingen in de hoofdtaken van Defensie met de bijbehorende (veranderende) inzet van militairen en de invoering van het normenkader voor geneeskundige inzet onder operationele omstandigheden. Daarnaast wordt het toezichtdomein steeds specialistischer, zoals bijvoorbeeld bij de medische technologie.

2 Geplande activiteiten 2023

Onze activiteiten richten zich dit jaar op drie gebieden. Als eerste de doorontwikkeling van de IMG, gericht op onze positionering en het ontwikkelen van een vernieuwde wijze van toezicht. Ten tweede de toezichtactiviteiten in de domeinen van de IMG. Als laatste houden we tijd gereserveerd voor ongeplande activiteiten, zoals meldingen en signalen. In ons toezicht sluiten we, daar waar relevant, aan bij de onderwerpen van de jaarplannen van de IGJ, NVWA en ANVS.

2.1 Doorontwikkeling IMG

Voor de doorontwikkeling van de IMG zijn de volgende activiteiten gepland.

1. Het actualiseren van de missie, visie en strategie.
2. Het ontwikkelen van:
   - toezicht aan de voorkant binnen de vijf toezicht domeinen (in eerste instantie op het operationele militaire gezondheidszorgdomein in relatie tot de geplande invoering van het nieuwe normenkader 'HDP/G03');
   - systeemtoezicht, gericht op de opzet, het bestaan en de werking van (kwaliteit)managementsystemen. In deze ontwikkeling werken we samen met andere interne toezichthouders, zodat we van elkaar kunnen leren en elkaar kunnen ondersteunen;
   - risico-/datagestuurd toezicht, ook in samenwerking met de andere toezichthouders van Defensie;
   - nieuwe interventies om het effect van toezicht te vergroten.
3. Investeren in:
   - kwaliteit van toezicht. We beogen het opzetten en onderhouden van een intern kwaliteitsmanagementsysteem en een certificering van dit systeem om het eigen functioneren te reflecteren en te verbeteren;
   - verbinding met de betrokken Rijksinspecties. De samenwerkingsconvenanten worden nader uitgewerkt;
   - verbinding met de interne inspecties van Defensie, om elkaar te versterken en van elkaar te leren;
   - verbinding met de medewerkers van Defensie, om te weten wat er leeft en speelt en om onze effectiviteit te vergroten;
   - verbinding in de driehoek 'beleid, uitvoering, toezicht' van Defensie, om het functioneren van deze driehoek te verbeteren en zo bij te dragen aan de gezondheid en inzetbaarheid van militairen.

2.2 Toezichtactiviteiten

Wij voeren in 2023 toezichtactiviteiten uit in de vijf domeinen.

Reguliere militaire gezondheidszorg

Binnen de reguliere militaire gezondheidszorg hebben we twee activiteiten gepland.

Waarborgen goede zorg

In de wet is vastgelegd dat alle Nederlandse zorginstellingen goede zorg moeten leveren die voldoet aan bepaalde kwaliteitseisen. Om goede zorg te waarborgen, zijn civiel diverse partijen continu aan het werk om de zorgkwaliteit hoog te houden of te verbeteren. Denk hierbij aan cliënten die de zorg verbeteren via medezeggenschap, zorgverzekeraars die kritisch kijken of de geleverde zorg wel zinnig is, kwaliteitsimpulsen door certificering van het kwaliteitsmanagementsysteem en een raad van toezicht die een raad van bestuur adviseert. Hierdoor ontstaat binnen de civiele zorg een stimulans om continu te blijven verbeteren.

Binnen Defensie is de governance-structuur anders ingericht. Wij willen daarom onderzoeken hoe binnen Defensie goede zorg wordt gewaarborgd. We beschouwen hierbij of Defensie aan de wettelijke eisen voldoet, of processen om de zorgkwaliteit hoog te houden of te verbeteren helder zijn vastgelegd en zijn geborgd.

Systeemtoezicht EGB/DTD
We ontwikkelen en implementeren systeemtoezicht binnen het Eerstelijns Gezondheidszorg Bedrijf (EGB) en de Defensie Tandheelkundige Dienst (DTD). In de afgelopen jaren hebben de reguliere zorgbedrijven een nieuw kwaliteitsmanagementsysteem ingevoerd en laten certificeren. Deze professionalisering in de reguliere militaire zorg vraagt om een verandering van toezichtsystematiek bij de IMG. Het komende jaar vormen we de inspecties op de reguliere zorgbedrijven om naar systeemtoezicht. Systeemtoezicht maakt het voor ons mogelijk om toezicht te houden op opzet, bestaan en werking van de kwaliteitssystemen bij de reguliere zorgbedrijven.

Operationele militaire gezondheidszorg
We richten ons toezicht op de operationele militaire gezondheidszorg op de voorkant van het proces, namelijk de planning en de besluitvorming die vooraf gaat aan de inzet van deze zorg. Vanwege de geplande invoering van het normenkader 'HDP G/03' besteden we extra aandacht aan de invoering ervan, de praktijkervaringen en de evaluatie. Daarnaast besteden we, vanwege het defensiespecifieke karakter, aandacht aan de inzet van de Combattant Geneeskundige Neventaker (CGN) en de inzet van de nieuwe onderofficier logistiek geneeskundige dienst.

Gezondheidsbescherming
We volgen actief de ontwikkelingen op het gebied van gezondheidsmonitoring. In opdracht van de Commandant der Strijdkrachten (CDS) is het Coördinatiecentrum Expertise Arbeidsomstandigheden en Gezondheid (CEAG) gestart met het inregelen van structurele gezondheidsmonitoring bij Defensie. Het doel is de gezondheid van militairen beter beschermen en de zorgeffectiviteit verbeteren. Bij de monitoring wordt gebruik gemaakt van eerstelijns zorggegevens en plaatsingsgegevens van militairen (van 2006 tot heden). Op basis daarvan kunnen mogelijk uitspraken worden gedaan over de mate waarin bepaalde aandoeningen en ziekten voorkomen in vergelijking met andere populaties, verschillen tussen diverse groepen binnen Defensie en over monitoring van de gezondheid gedurende een langere periode met voorspellingen van uitval in opleiding, loopbaan of missie.

We hebben vanuit het toezicht een rol bij de toetsing van de wettelijke grondslag van de monitoring, de borging van privacy en medisch beroepsgeheim en de (communicatie van) bezwaarmogelijkheden. We zijn ook betrokken bij de wijze waarop de uitkomsten gebruikt gaan worden voor de verbetering van de zorgkwaliteit en uiteindelijk van de gezondheid en inzetbaarheid van de militaire populatie. In het komende jaar blijven wij de verdere ontwikkelingen volgen. Tevens bekijken we of het mogelijk is om de beschikbare data te gebruiken om ons toezicht te verbeteren.

Voedselveiligheid
We houden, in samenwerking met de NVWA, gezamenlijk en afzonderlijk toezicht op de voedselveiligheid binnen Defensie. De 'Aanwijzing voedselveiligheid' wordt dit jaar herschreven, waarbij het van belang is dat de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot de voedselveiligheid binnen Defensie helder worden beschreven en het beleid uitvoerbaar is. We zien erop toe dat de aanwijzing voedselveiligheid leidt tot uitvoerbaar beleid.

Nucleaire veiligheid en stralingsbescherming
In 2022 zijn we begonnen om de keten binnen het stralingsdomein beter in kaart te brengen. Deze inzichten hebben uiteindelijk geresulteerd in een aanpassing in de belegging van de beleidsverantwoordelijkheid. In 2023 focussen wij ons op toezicht aan de voorkant van de keten, waarbij de nadruk ligt op toezicht op ontwikkeling van nieuw en aangepast beleid.

Binnen het stralingstoezicht werken de IMG en de ANVS nauw samen. Wij sluiten zoveel mogelijk aan bij de thema's van de ANVS. Het komende jaar leggen we de focus van ons toezicht op:
- het bewaken en borgen van kennis op het gebied van straling binnen de operationele eenheden;
- de opslag en verwerking van radioactief materiaal binnen de operationele setting.

2.3 Ongeplande toezichtactiviteiten

We pakken meldingen en signalen op van bijvoorbeeld incidenten, calamiteiten en ernstige en/of structurele tekortkomingen, handelen deze af en interveniëren zo nodig. Wij zijn daarnaast een vraagbaak voor professionals over de interpretatie van wet- en regelgeving en bij dilemma's. Ook adviseren wij in de driehoek van 'beleid, uitvoering, toezicht' over de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van beleid.

3 Bijlage

3.1 Afkortingen

ANVS	Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming
CDS	Commandant Der Strijdkrachten
CEAG	Coördinatiecentrum Expertise Arbeidsomstandigheden en Gezondheid
CGN	Combattant Geneeskundige Neventaak
DTD	Defensie Tandheelkundige Dienst
EGB	Eerstelijns Gezondheidszorg Bedrijf
HDP	Hoofddirectie Personeel
IGJ	Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
IMG	Inspectie Militaire Gezondheidszorg
NVWA	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
SG	Secretaris-Generaal